

Dětská skupina: Naše školička, Kolmá 644/3, 736 01 Havířov - Město
PLÁN VÝCHOVY A PÉČE
Verze : 02 Účinnost od: 1. 7. 2018

Cestou necestou

Cesta plná poznávání, prožívání, objevování, hry a smíchu....

DĚTSKÁ SKUPINA - NAŠE ŠKOLIČKA

Havířov – Město, Kolmá 644/3

okres Karviná,

tel.: +420 720 022 099, IČO 02666162

e-mail: skolicka@nasemisto.cz

Dětská skupina vznikla díky projektu „NAŠE ŠKOLIČKA II“,

reg. č.: CZ.03.1.51/0.0/0.0/17_073/00084

Zpracovala: Mgr. Michaela Tvardková

Účinnost: od 1. 7. 2018

1. Identifikační údaje o dětské skupině

Název: Dětská skupina – Naše školička

Adresa sídla: Kolmá 644/3 Havířov – Město 736 01

Právní forma: Dětská skupina dle zákona 247/2014 Sb.

Provozovatel: Naše místo z. s., zastoupený Ing. Z. Tamang
Pučokovou, předsedkyní spolku

Odpovědná osoba: Mgr. Michaela Tvardková

Telefon: 720 022 099

E-mail: skolicka@nasemisto.cz

Typ zařízení: celodenní s pravidelným provozem

Kapacita: 12 dětí

Provozní doba: 6:30 hod. - 16:30 hod. (pracovní dny)

Bankovní spojení:

Bankovní spojení používané u FIO banka , č. ú. 2100562245/2010

Využití zařízení pro jiné aktivity:

- Organizování společných aktivit dětí a rodičů v rámci PVP (schůzky, besídky...

2. Charakteristika dětské skupiny

Dětská skupina vznikla díky projektu „NAŠE ŠKOLIČKA II“
reg. č. CZ.03.1.51/0.0/0.0/17_073/00084
Provozovatelem je Naše místo z. s.

Prostory dětské skupiny se nacházejí v 1.NP bytového domu, uprostřed obytné zástavby města, v blízkosti centrálního parkoviště Náměstí Republiky.

V samotných prostorách se nachází třída s potřebným zázemím, herna s terasou, ložnice, kuchyně sloužící pouze k výdeji jídla, kancelář, hygienické zařízení pro děti i personál, šatna pro děti a personál.

3. Podmínky a organizace

3.1. Materiální a hygienické podmínky dětské skupiny

- prostory jsou v 1. NP bytového domu
- Její technický stav je dostatečný, do budoucna budeme ve spolupráci se zřizovatelem usilovat o její další vylepšení (zvelebování vnitřních prostor, didakticko-herního materiálu).
- V 1.NP se nachází jedna třída, herna, ložnice, šatna, hygienické zařízení pro děti se sprchovým koutem. Dále pak kancelář vedení DS, kuchyň určená pouze k výdeji jídla, výlevka, hygienické zařízení a šatna pro zaměstnance školy
- Kancelář je vybavena počítačem a tiskárnou, scannerem.
- Vybavení třídy odpovídá potřebám a možnostem dětí, estetické, bezpečné. Děti se samy se svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě prostředí DS (třída, herna, šatna, chodba).

3.2. Životospráva

- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (je zajištěna externí firmou) a dostatečný pitný režim v průběhu celého dne.
- Mezi jednotlivými pokrmy jsou vhodné intervaly.
- Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se správnému stravování a stolování.

3.3. Psychosociální podmínky

- Pravidelný denní řád je flexibilní, umožňuje organizaci činnosti dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a přání dětí a aktuální situaci, všechny činnosti jsou prováděny s přiměřeným klidem.
- Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku, výjimkou je mráz -10 stupňů, náledí, silný vítr, déšť, inverze – pak mají děti zajištěn dostatek pohybu i ve vnitřních prostorech. Aktuální smogové situace sledujeme pomocí veřejných informací.
- Klidové – spací aktivity jsou upraveny dle individuálních potřeb dítěte. Je jim nabídnut poslech pohádky, ukolébavky, hádanky, hry na některý hudební nástroj, společná relaxační cvičení...
- Nově příchozím dětem je umožněn adaptační režim.
- Ke spaní děti nenutíme, pouze se snažíme nabídnout prostor pro odpočinek, zklidnění, relaxaci.
- Všichni zaměstnanci DS vytváří pro děti takové prostředí, aby se zde cítily bezpečně a spokojeně.
- Všechny děti mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti.
- Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do jistých mezí, hranice je stanovena v dodržování určitých stanovených pravidel, se kterými jsou děti seznamovány již v den nástupu.
- Převažuje pozitivní hodnocení, pochvala, podporujeme u dětí vlastnosti nebát se, pracovat samostatně a tvořivě, důvěřovat si, být ohleduplný a umět nabídnout svoji pomoc ostatním.
- Snažíme se budovat a rozvíjet sebevědomí dítěte.
- Pečující osoby se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně je ovlivňují (prevence šikany).
- Mezi dětskou skupinou (pečující osobou, vedení), dětmi a rodiči je úzká spolupráce.

3.4. Organizace

- Činnosti probíhají individuálně, skupinově i frontálně.
- Děti mají dostatek času i prostoru pro volnou a spontánní hru.
- Při řízených činnostech dochází k obměnám, dětem je předkládán pestrý program.

3.5. Řízení dětské skupiny

- *Plán výchovy a péče „Cestou necestou“ obsahuje:*
 - a) Identifikační údaje o dětské skupině

- b) Charakteristika dětské skupiny
- c) Podmínky a organizace
- d) Charakteristika plánu výchovy a péče
- e) Cíl plánu výchovy a péče
- f) Oblasti plánu výchovy a péče
- g) Obsah plánu výchovy a péče
- h) Mentální mapa plánu výchovy a péče
- i) Formy a metody práce
- j) Plán výchovy a péče pro děti mladších tří let
- k) Evaluační činnosti

3.6. Personální zajištění

- v dětské skupině pracují pečující osoby, provozní zaměstnanci

Organizace dětské skupiny:

- Ing Zuzana Pučoková
 - zástupce provozovatele
- Mgr. Michaela Tvardková
 - vedoucí pečující osoba
- Mgr. Michaela Fischerová
 - pečující osoba
- Natálie Farná
 - pečující osoba
- Jana Maňáková
 - pečující osoba
- Kateřina Bančejová
 - Provozní, kuchyň
- Miroslava Veselá
 - účetní

3.7. Spoluúčast rodičů

- Pečující osoby individuálně spolupracují s rodiči, informují je o pokrocích a problémech dítěte
- Několikrát ročně jsou pořádány akce dětské skupiny s rodiči, např. besídky, dílničky

4. Charakteristika plánu a výchovy

Pečující osoby se snaží prostřednictvím plánu výchovy a péče podporovat individuální rozvojové možnosti dětí a tím vytvářet co nejlepší předpoklady pro pokračování v jejich dalším vzdělávání. Individuální rozdíly u dětí, stejně jako rozdíly v jejich vzdělávacích výkonech jsou vnímány jako přirozené. Úkolem pečujících osob, které působí na dítě v průběhu pobytu v DS, není vyrovnávat výkony dětí, ale vyrovnat jejich vzdělávací šance.

5. Cíl plánu a výchovy

Cílem je vychovat dítě co nejvíce samostatné, sebevědomé a sebejisté, schopné dívat se kolem sebe, uvažovat, tvořivě přemýšlet a zodpovědně jednat, ochotně přijímat, ale také dávat a aktivně čelit problémům, které život přináší. Snahou je utváření důležitých kompetencí potřebných pro život, jako jsou:

- **Zdravé sebevědomí, sebejistota a samostatnost**
- **Schopnost vystupovat samo za sebe (být samo sebou)**
- **Schopnost přizpůsobit se, být součástí a aktivně se zapojovat v naší společnosti**
- **Kladný vztah k celoživotnímu vzdělávání**

Plán výchovy a péče je sestaven tak, aby respektoval hlavní cíle:

- **Rozvoj dítěte a jeho schopnosti učení.**
- **Osvojení si základu hodnot, na nichž je založena naše společnost.**
- **Získání osobní samostatnosti, schopnost projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.**

6. Tématické oblasti

Plán výchovy a péče vychází z pěti vzdělávacích oblastí rozvoje dítěte a jeho kompetencí. Tyto oblasti jsou vzájemně provázány a vytvářejí komplexně fungující celek.

6.1. Dítě a jeho tělo

Záměrem v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům a postojům.

6.2. Dítě a jeho psychika

Záměrem v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

6.3. Dítě a ten druhý

Záměrem v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

6.4. Dítě a společnost

Záměrem v oblasti sociálně – kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních a i duchovních hodnot, světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

6.5. Dítě a svět

Záměrem v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím po globální problémy celosvětového dosahu – a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

7. obsah – integrované bloky

Plán výchovy a péče v dětské skupině Naše školička nese název „**Cestou necestou**“.

Je uspořádán do čtyř integrovaných bloků v návaznosti na roční období.

I. Integrovaný blok – Podzimní vagón

II. Integrovaný blok – Zimní vagón

III. Integrovaný blok – Jarní vagón

IV. Integrovaný blok - Letní vagón

Symbolem tohoto Plánu výchovy a péče je lokomotiva a její čtyři vagonky, představující jednotlivá roční období, a činnosti s nimi spojené. Děti se zúčastní pomyslného společného výletu – cesty. Cesty za poznáním, prožíváním, objevování, hry a smíchu. Cesty, při které objevují nové věci, seznamují se s novými poznatky a s novými kamarády. Objevují nepoznané, ale i pocit jistoty a bezpečí tam, kde to již znají.

Jednotlivé bloky jsou pro děti motivovány, logicky na sebe navazují, ale jsou natolik variabilní, že se obsah prolíná.

Program se zaměřuje na témata dětem blízká, na vše, co mohou vidět, pozorovat, vyzkoušet si. Jsou vedeny ke slušnému chování (poděkovat, poprosit, pozdravit), k lásce k rodičům, sourozencům, k pěkným vztahům ke kamarádům, k ohleduplnosti, k úctě k dospělým lidem, k práci, k uměleckým hodnotám, k majetku svému i ostatních, k optimistickému ladění, k lásce k městu, ve kterém bydlí, k naší republice a celé Zemi. Cílem je vštípit dětem touhu po objevování, což je základ pro vstup do školy a celého života. Zaměřujeme se na samostatnost (sebeobsluha) a různé potřebné dovednosti, na grafomotorické cviky, snažíme se o navázání pozitivního vztahu s každým dítětem, zprostředkovávat dětem příjemné citové prožitky.

Seznamují se s mnoha pohádkami, rozlišují dobro a zlo.

9. Formy a metody práce

9.1. Formy práce

Organizační formy, které jsou vnějším uspořádáním procesu vyučování a podmínek, jež využíváme a při kterých realizujeme obsah vzdělávání, jsou následovné.

9.1.1. Podle vztahu k osobnosti žáka

- Individuální.
- Práce ve dvojicích.
- Kooperativní učení.
- Hromadné vyučování.
- Týmová práce.

9.1.2. Podle charakteru výukového prostředí

- Ve třídě.
- Na vycházkách, kdy využíváme pozorování činnosti lidí, dějů, zvířat, objektů.
- Praktické přirozené prostředí.

9.2. Metody práce

Každá metoda předpokládá stanovení cíle a činnosti směřující k dosažení tohoto cíli. Využíváme metody:

- Prožitkové, situační, činnostní učení, (nejvhodnější z metod v DS, MŠ).
- Pozorování předmětů, jevů.
- Konkrétní předvádění (činnosti, modelů, předmětů, obrázků).
- Improvizace.
- Demonstrace.
- Návuk pohybových a pracovních dovedností.
- Výtvarné činnosti aj.

10. Plán výchovy a péče pro děti mladší tří let

Individuální výchovná péče o svěřené děti do tří let věku je zaměřená na rozvoj rozumových a řečových schopností, pohybových, pracovních, hudebních, výtvarných schopností a kulturně hygienických návyků přiměřených věku dítěte. Zajišťování bezpečnosti a zdraví dětí, jejich pobytu na čerstvém vzduchu, spánku v odpovídajícím hygienickém prostředí a osobní hygieny dětí, včetně poskytování první pomoci.

DÍTĚ A JEHO TĚLO:

- fyzický vývoj dítěte je ve dvou letech stále u osvojení dokonalého udržení rovnováhy, chůze je již čistá. Dítě se pouští do nebezpečných situací, vědomí nebezpečnosti není ještě na stejné úrovni s jeho fyzickými schopnostmi. Proto je třeba neustálý dohled!!! Postupně poznává vlastní tělo. Dovede pojmenovat jeho jednotlivé části. Zlepšuje se koordinace činností mezi očima a rukama.

- **očekávané výstupy:**
 - SEBEOSLUHA A SAMOSTATNOST:
 - umyje si samo ruce, utře se
 - používání WC s pomocí
 - na upozornění se vysmrká
 - spolupracuje při oblékání a svlékání
 - jí samo lžičkou
 - napije se samo z hrnečku

 - HRUBÁ MOTORIKA:
 - dobře chodí
 - dobře běhá
 - s oporou vystupuje a sestupuje po schodech
 - skáče snožmo
 - krátkou chvíli se udrží na jedné noze
 - udělá několik kroků po špičkách

- skáče z malé výšky
- hraje si s míčem, kopne do míče

- JEMNÁ MOTORIKA:
 - střídavě používá obě ruce
 - horizontálně řadí předměty k sobě
 - staví věže
 - skládá, rozebírá, ukládá předměty
 - různě manipuluje s předměty
 - zkouší malování prsty

- SPONTÁNNÍ KRESBA:
 - čáranice

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA:

- ve dvou letech má dítě vybudovanou určitou úroveň nezávislosti, učí se mluvit, věnuje tomu mnoho času a energie, učí se zachovávat hygienické návyky, to vyžaduje psychickou, intelektovou a citovou vyzrálou dítěte. Období negativismu je na ústupu, dítě je klidnější, přesto jsou jeho emoce ještě dost labilní. Postupně se stává velmi citlivé a milé, mnohem lépe mu rozumíme. Velmi rádo s něčím pomáhá, má vybudováno mnoho zvyků a upíná se na drobné rituály, které mu pomáhají rozvíjet sebedůvěru a utvrdit si bezpečnou představu o okolním světě. Začíná si osvojovat pravidla ve skupině, snaží se je dodržovat a jejich dodržování vyžaduje od ostatních. Je schopné rozlišovat předměty podle barvy, tvarů, uspořádat nebo vyjmenovat několik prvků. Do svých objevů zapojuje také schopnost logického myšlení /prozkoumává nové věci a místa, rozebírá různé předměty, objevuje/. Mnoho vět začíná slovem „JÁ“. Věty už mají správnou gramatickou strukturu a jsou mnohem srozumitelnější. Na ostatních si ověřuje jakou má moc. V jednu chvíli je dítě poslušné a milé, ale za chvíli může být panovačné a nepoddajné. Nechce rozhodovat jen za sebe, ale také za druhé. Protože jen obtížně přistupuje na vyjednávání nebo naslouchání druhému, řeší tyto situace občas záchvaty vzteku nebo vzdorem. Je dobré dítěti **důvěřovat** – respektovat jeho touhu po svobodě a přání dělat samo to, co je v jeho možnostech. Poskytnout mu **pevné a bezpečné zázemí** – ocenit, když dospělí

dokážou odolávat jeho rozmarům, nedovolí mu vždycky prosadit svou a stanoví mu rozumné hranice. A to je základ, který dítěti poskytne pocit bezpečí a jistoty. Je důležité být důsledným.

- **ŘEČ:**

- na začátku tohoto období se dítě ptá na věci, které nezná, opakuje jejich názvy. Zdokonaluje se paměť. Dítě potřebuje dostatek času, aby se mohlo vyjádřit. Postupně se řeč rychle vyvíjí. Na konci tohoto období dítě klade mnoho otázek. Protože je dítě v tomto období velmi citlivé na kouzlo slov, na jejich zvukomalebnost, je to doba vhodná na čtení poezie, na vymýšlení básniček a říkanek, na hry se slovy.

- očekávané výstupy:

- **ZRAKOVÉ VNÍMÁNÍ A PAMĚŤ:**

- třídí předměty podle pokynů
- řadí předměty podle pokynů
- porovnává předměty

- **ŘEČ:**

- pojmenuje některé věci na obrázku
- ukáže na obrázku činnost
- správně používá slova „ano, ne“
- má zájem o obrázkové knížky, příběhy

- **SLUCHOVÉ VNÍMÁNÍ A PAMĚŤ:**

- dítě napodobuje hlasy zvířat na obrázku
- dítě opakuje, co slyší
- doplňuje jednotlivá slova ve verši
- naučí se krátké říkadlo

DÍTĚ A TEN DRUHÝ:

- ve hře batolete je velká proměnlivost, ale silná zaujatost, radost, neochota se svojí hrou přestat, touha se k ní vracet a určité fragmenty z ní neustále opakovat. Z manipulační hry se postupně stává konstruktivní, z napodobivé námětová, protože dítě je schopno postupně postihnout a ve hře prozkoumávat větší celky, začlenit více zkušeností a dovedností, naplňovat určitý vnitřní záměr. Hra v tomto věku buduje svět představ a fantazie, který se následně s velkou vehemencí uplatňuje v dalším období vývoje dítěte. Děti si rády naplno hrají převážně samostatně a tento individualismus není dobré omezovat nebo se ho snažit rychle překlenout. To neznamena, že mu ostatní děti nejsou přínosem a inspirací. V námětových hrách je dítě kolem třetího roku schopné reprodukovat řetěz činností, které odpozorovalo, dokáže připisovat předmětům náhradní význam, používat určitou symboliku. V konstruktivních hrách v této době pojmenovává po dokončení své výtvoř, někdy vyslovuje záměr svých konstruktivních pokusů ještě před započatím činnosti, ale často ho několikrát v průběhu tvorby mění. Soustředěnost na tuto činnost je krátká a je závislá i na mnoho vnějších okolnostech.
Před třetím rokem si hraje dítě nejčastěji samostatně a má-li možnost, pozoruje hru druhých. Je v tomto věku plně koncentrované na sebe, zajímá se o druhé, ale nemá potřebu se s někým porovnávat.

- očekávané výstupy:
 - HRA:
 - staví si z kostek
 - hraje si s pískem
 - zapojuje se do pohybových her

DÍTĚ A SPOLEČNOST

- v období po dosažení dvou let je dítě po všech stránkách tvorem společenským. i když si ještě hraje většinou vedle ostatních dětí než s nimi, začíná se ve společnosti ostatních dětí cítit dobře. Ačkoli má dítě rádo kontakty s vrstevníky a vyhledává je, ještě si neumí počínat dobře ve vztazích. Dítě si vytváří jen

krátkodobé a často konfliktní vztahy. Stále ovšem rádo vyhledává společnost dospělých a chce se zapojovat do jejich činností. Ke konci tohoto období se míra konfliktů mezi dětmi snižuje díky tomu, že se zlepšuje vyjadřování.

- očekávané výstupy:
 - SOCIÁLNÍ DOVEDNOSTI:
 - dokáže se odloučit od matky
 - napodobuje správné společenské chování – pozdravit, poděkovat
 - porozumí běžným pokynům

DÍTĚ A SVĚT

- dítě přirozeně pozoruje blízké prostředí a život v něm, učí se zacházet s předměty, se kterými se běžně setkává. Je třeba vysvětlovat dítěti, co se děje ve světě, který ho obklopuje, pomocí jednoduchých vět. Neomezovat se jen na pojmenování věcí, ale také vyprávět, k čemu slouží, jak se s nimi zachází. Říkat dětem přesné názvy zvířat, rostlin apod.
- očekávané výstupy:
 - orientuje se ve známém prostředí